

En més drets sense dubem.
En més llibertats sense dubem.
 Los drets individuals son imprescriptibles, ilegibles e ingranjeables. **Legislar la Llibertat** baix pretext de garantir-la, es cometre atentat contra ella. **La llibertat** propi acaballí ahont comença la llibertat ajena. Es lícit, donchs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. **La resignació** que predican las religions no es més que la fórmula del engany ab que s'preté perpetuar la injusticia social en lo mon. **Las religions** son caixas d'ahorros que viuen de la estufa d'admetre capitals en la terra, assegurant pagar creusats interessos al col.

LA TRAMONTANA defensa 'li principis lliberals més arrensats, sense atenuants de cap mena. **La TRAMONTANA** es antireligiosa de totas las religions, porque totas son igualment dolentes y despreciables pera la dignitat y la Inteligencia humana. **La TRAMONTANA** en politica defensa sempre al més adelantat contra 'l més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi 'l modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalismo. **La TRAMONTANA** no está afiliada á cap partit, servint los intereses generals de la llibertat sens compromisos ni preocupacions de secta.

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Espanya, 1 pesseta trimestre.—Extranjer, 2
Las suscripciones se pagan por adelantado

ADMINISTRACIÓ carrer de Poblenou, 1. 1.º: BARCELONA
 Pels pagus s'admeten llibranças del Giro Mútuo, lletres de fidejació cobra y sellos de 15 céntims. No s'admeten llibranças especials de fidejació

PREUS DE VENTA
 Número solt, 5 céntims.—30 exemplars, 1 pta.
Surt á llum puntualment cada divendres

SUSCRIPCIÓ
à favor de las victimas dels representants de las Tres Clases de Vapor, quin import es entregat setmanalment al Centre local de las Societats obreras de Manresa.

- Pessetas*
- Anita Guardi, 0'50.—S. R. S. S., 1.—Mariano Grau, 1.—J. C. de Masó, 1'95.—J. Vidal, 0'25.—E. Cuyas, 0'25.—Un consensat, 0'25.—Un que desitja ser aprenent de carnicer, 0'25.—Un amant del treball, 0'25.—J. Estrema, 0'25.—J. Miquel, 0'25.—J. Monserrat, 0'50.—Un devot, 0'25.—B. G., 0'25.—Grau, 0'25.—J. Mera, 0'25.—Guimerà, 0'25.—Fonsa, 0'50.—M., 0'50.—Total, 11'95
 - De varios obreros, batallistas y pelayeros de Barcelona.—J. Ximenes, 0'25.—Un treball, 0'10.—Rosa Martí, 0'10.—Olegari Caldero, 0'25.—F. Alberich, 0'25.—R. Aluja, 0'25.—J. Rahad, 0'20.—R. Prisoa, 0'25.—F. Planas, 0'25.—J. Anglada, 0'25.—Juan Anglada, 0'25.—J. Domenech, 0'15.—B. Rocaballera, 0'25.—Total, 1'75
 - Suscripció de varios obreros de la fabrica de Sert y Solá.—De Sabatell.—Pareta, 0'20.—Cardó, 0'20.—M. M., 0'20.—G. M., 0'20.—V. C., 0'25.—V., 0'20.—J. G., 0'20.—Total, 1'35
 - Suscripció d'Obreros Tintoreros.—Tintoreria de Carroggio, 1'10.—Una tintoreria d'esperança que espera lo primer de Maig, 0'50.—Pea Ba, 0'25.—Francisc Garandell, 0'10.—Pere Vidal, 0'25.—Geroni Tarrés, 0'25.—Juan Clariano, 0'25.—Anton Escudé, 0'50.—Ricardo Terrés, 0'25.—Francisco Sotras, 0'25.—Eusebi Mirambell, 0'25.—Anton Bosch, 0'25.—Pere Agut, 0'25.—Un anarquista, 0'10.—Una anarquista, 0'10.—Un toy ou bastiat, 0'10.—Total, 6'85
 - De Sant Felix de Guixols.—F. Bellas, 0'25.—F. Lloveras, 0'25.—Florencio Marroy, 0'25.—Salvi Sagés, 0'10.—Felix Bossut, 0'10.—Número 8, 0'15.—Número 8, 0'10.—J. Quintana, 0'25.—Número 21, 0'15.—F. I. B., 0'15.—Número 10, 0'15.—Total, 3'15
 - Libranças de la fundició de Palomares.—Montpaita, 1.—Pulcarpo Meriá, 0'50.—Tomás Bel, 0'50.—Juan Ferrer, 0'25.—Jaume Triadó, 0'25.—Total, 2'75
 - Círcul obrer de Barcelona.—Espí, 0'25.—Corral, 0'25.—M. Barreta, 0'25.—G. Puigdemont, 0'25.—Valle, 0'25.—Borda, 0'25.—Mecach, 0'25.—Marqués Patip, 0'25.—J. Saus, 0'10.—Valdi, 0'10.—Una contraria al Claustro de Vapor, 0'20.—F. Corrella, 0'20.—Mellán, 0'20.—Feria, 0'15.—Toreana, 0'10.—Durana, 0'10.—Villa, 0'15.—España Carus, 0'50.—G. Isonocostas, 1.—Varias mayoria mecanicas del taller de Camporubi, 0'15.—Total, 8'85
 - Suscripció feta á Manresa per lo correspondient de La Tramontana.—El Bellich y C., 1.—Anton Carreras, 0'25.—Un comich tromat que se voluntat, 0'25.—Un mase freres del 15, 0'50.—Un amant de la maquinaria moderna, 0'50.—Ricardo Moragas, 0'50.—F. Costa, 0'25.—Un organizat del grupo anarquista, 0'25.—Un desconfiat, 0'50.—Un orlatat per fora, 0'50.—Un que está convenent de las ideas revolucionarias anarquistas, 1.—Un altre mase-freres, 0'25.—J. S., 0'50.—Un que no combraga ab rodes de molí, 0'25.—Un esmoich dats vaporosos, 0'50.—Joseph Bellas, 0'25.—Un revolucionari, 0'25.—Juan Grau, 0'25.—Total, 8'75
 - De varios obreros de Sant Fruitós de Bixas.—Total de aquesta llista, 6'85

Total de las quatre remesas passadas, entregat ja al Centre local de Manresa: 711'45
 Importa lo recullit fins avuy: 774'50
 Continúa oberta la suscripció en la Administració d'aquest periòdic, en la imprenta, en la Societat d'Impressors, carrer de Ferlandina, número 20, 1.º y en lo Círcul Obrer del carrer de Sant Olegari, 2. 1.º, en Barcelona, y á Gracia, Traversera, n.º 30, tenda, cantonada.

Los correspondents y suscriptores directes de fora quedan autorizados para abrir suscripciones remetiendo cada diluns l'import en sellos de 15 céntims ó llibranças de Giro Mútuo, corrent sempre á càrrec de La Tramontana tots los gastos d'envío ó cambi.

LO SOCIALISME EN LO PODER

En Cánovas s'ha manifestat partidari del dret al treball.
 La declaració es terminant:
 «L'home que té salut completa deu guanyar-se la vida treballant.»
 Per si això no es suficient, afegia:
 «No s'heu abandonar als vells, dones y criatures als rigors d'una concurrència desenfrenada.»
 Precindim d'altras declaracions, que encara que molt importants, tenen para nosaltres y pera 'l nostre objecte en lo present treball un caràcter secundari: tals son las referents á la insuficiència de las caixas d'ahorro y al estalvi particular.
 Lo important es que 'l jefe del govern ha reconegut devant de periodistes, y per tant ab lo deliberat propòsit de ferho públich, que creu que tot individu en la plenitud de sas facultats deu guanyarse la vida treballant; y això, dit per un home que té la direcció política d'una nació, té un valor absolut que no pot restringir-se á una interpretació parcial. Es com si digués: tothom té dret al treball, y reciprocament: tothom deu treballar.
 Lo reconeixement de que 'l incapacitat per lo treball, tant si encara no n son útils com si la vellesa ó la enfermetat los incapacita, tenen dret a la vida, es un complement precís del principi sentit.

Si examiném ara, encara que superficialment, l'estat de la nació gobernada per l'home que tan just criteri ha manifestat, veurém l'imensa deficiència en la realitat se troba respecte de la justícia: Inímitat de treballadors que emigran per falta de treball, fent parangó ab moltes famíllias que, sense produhir res útil, gastan sa vida en lo opulència y arrosegan lo fastich del plaber per los salons, teatros, passeigs y estacions balnearias: tots los martiris de la miseria posats de manifest, no per la investigació d'un sentiment de beneficència, sino per l'egoisme baix la forma de cuidar de la salut pública per la por de la extensió d'una epidemia; mentres los privilegiats derrotxan sumas enormes en luxo, viages y banquetes.

Sabém que aquest estat prové de causes velles y fondas; pero, quina satisfacció dona á la justícia desde 'l poder 'l home que tals aspiracions manifesta? Tothom ho ha vist: llenas son sicaris contra treballadors pacífics que protestan de la tiranía y de la avaricia de sos explotadors, y emplea la força pública en defensa dels grans burgesos que abusen de la riquesa drets dels treballadors pera sometrels á las condicions més miserables y precarias.
 No pot fer més lo president actual del Consell de ministres; precisament deu se posició á la pràctica d'aquestes iniquitats, ja que en lo

govern no representa més que la garantia dels interessos dels aucladors de la sancó dels obrers; pero (quin objecte pot tenir lo fer semblants declaracions) Sobre això cridém la atenció de nostres llegidors: no pot ésser altre l'objecte que la recomanació de la paciència, pera que 'ls oprimitos y explotats vagin passant y deixant la pell, fins als temps indefinits, no vengyalts may en cap calendari en que per la majoria d' això que anomenam la evolució, los monopolisadors de la riquesa pública digan als desheretats: tenia, per haver sigut dócils y mansos, os fem donació de nostras terras, fabricas, carrils, mines, hircos, diners, palaus, casas, trens y tot lo que en perjudici de la humanitat hem donentat á títol de reys, nobles, industrials, banquers, propietaris y rentistas.

La moda es de la democràcia: los sagassins han fet la monarquia democràtica per se lley del sufragi universal; donchs los canovins no han d'ésser menos, coronant aquesta real democràcia ab la propaganda de la doctrina evolucionista, y aixís se completa la obra sublime de deixar al pobre despallit y content.
 La confirmació d' això 'ns la dona lo mateix Cánovas quan diu: «M' agradiaria veure á las Cortes elegidas per lo sufragi universal alguns representants obrers, pero que no fossin exagerats en la exposició de sas teorías.» Es á dir, obrers diputats que sapiguessin esperar, ó més bé, encara que ells no esperessin per la adquisició dels momios del ofici, que tinguessin la habilitat de sapiguer fer esperar á sos electors.

D' aquesta manera podríam fins arribar á un ministeri Cánovas-Reyo, si abans no arribava un moment de sentit comú popular y posava las cosas en son verdader terreny per una de aquelles tempestats revolucionarias que tan saludable influencia han causat en la vida de la humanitat, com que á ellas se deu la pràctica de las justificaciones relatives que consigna la historia.

VULL SER PRESIDENT

Quen me va donar per tractarme ab sabtes buscant que la gent m'apliquessen aquell refré de: «Digam ab qui vas y 'l diré qui ets,» vengí procurar pagar drets d'entrada, cuntas y demás obligacions, sempre ab la satisfacció més gran, pues d' aquesta manera alimentava la esperansa de que passaria per allí; y fins poter haver arribat ja á la desgracia de creure que ho era.

Figurava en las llistas de socis de varios centros, ateneus, academias y demás asociaciones científicas y literarias.
 «N'hi sentí de disculsió! Una vengí presentarme, tan elevada, que 'ls sabtes varen dividir, al disculsió, en dos bandes: uns racionalistes purs, altres de la escola tomista. Lo tema de disculsió era: Del valor del porro. (Quanta lògica, dialèctica y filosofia varen vomitar los sabtes! Quents arguments, rahons, silogismos, solismos, discursos, rectificaciones, sentencias y citas varen ferre y adhibir para demostrar lo valor de tal síl!?) Y com aquevau los sabtes son legent para remetre pinyas y canovias monofónicas!
 També he sentit desenvolrar y discutir la existencia de Deu y de la anima; sobre la moralitat administrativa, lo millorament de las classes proletarias y altres cosas per l'estat, y fins recordo que un catòlic del de facultat de Dret va posar en un programa la següent pregunta: «Influencia del Cristianismo en el Municipio.»

Una pas més i de sagar que lo cristianisat doctor se despenja ab la sortida de la influència del Cristianismo en el arte del fondista.

Tot lo dit, no fa sino que probar una vegada més la eminença dels sabes que avuy s'ensinjan; demostren la transcendència y meticolositat dels temas la sabiduria positiva dels discutors.

No faltan alguns desgraçats que guiat per la soberbia y fins per la enveja nequin la sabiduria ab que afanyosos y desesperats buscan en calfs, ateneos y associacions lo incoferent títol de sabi. Tanpoch faltan alguns que massa desconfiats no creguin veurer entre dits innocents sabis, alguns que s'aprofita de las relacions ab ells per adquirir idees elevades, en forma de... rals, d'influència y fins per la satisfacció de fer lo fanteche y pugnet farolejas.

Fa pòchs dies que una visita improvisada va convenen dels meus rònchaments y sospitas.

Estava discurrint si és o no una amagada d'ou lo que està fent en Salmeron ab los federats orgànichs, quan entran a darme de D. Melchor de la Campaña volia veurer.— Que entri, vaig dir jo. Y sans donarme temps, me trobo que una mà, part integrant de una humanitat enfiadada, esperava sollicitament estrenyer la meua ab afectuosa expressió.

—De, he, he, Sr. Rigó; sempre treballant vosté. ¡Oh! es la activitat personificada.—Gracias.—No, no adulo jo; reconech las condicions de vosté y no falg més que ferli justícia. Sempre que hi tingut lo gust de parlar de vosté hi diu: ¡Amich Rigó es batallador y discor! pro franch y apassionat per la justícia, diu sempre lo que pensa y re l' detura. Jo no opino com ell en política; pero aixó no priva de que li reconega las sevas qualitats.

—Gracias, gracias, D. Melchor; pero digui, ¡a qué dech la honra de ser visitat per vosté!

Li dire: Alguns dels dignes membres del Ateneo d'Elogis Mutuos, creyentes que las dissenacions que existien entre ells deuben desaparèixer,—ja que ellas son causa de la vida raquítica y miserable que l' Ateneo porta,—y sent necessari entrar en un període d'Iluyta y activitat; s' han fixat en la meua humil persona y han cregut que jo seria la conjuntiva per unir las voluntats de tots y dar impuls a la missió gran y tan elevada del Ateneo d'Elogis Mutuos, institució que ten estimo, que tanta treballa per ella tinch fet y que tanta distincions, encara que indignament, la meua personallitat té rebuda. Pero no he volgut de cap manera donar lo meu y comprometerem a acceptar l'espínida y difucl càrrech de President, sens consultar abens ab los amichs y sobre tot ab vosté, persona de tan criteri y de miras tan nobles. Crech ademés que no m' negará la seua assistència a la sessió de elecció de càrrechs y que m' veurà honorat ab lo seu suffragi. Vosté, amich Rigó, de sobras comprén lo pes que ha donat; era necessari, pues una persona com jo, un coneguda y que tanta y tanta elevada càrrechs ha desempenyat, ab tot y la meua insuficiencia, suplert per la gran voluntat, seria per mi un xasco terrible que la candidatura en la que figuro com a President sufria una vergonyosa derrota. ¡No ho comprén aixis, vosté!

—¡Vaja! ¡Que sí, que sí, D. Melchor! Y tant es cert lo que diu y tot lo inmenso interés que tinch per l' Ateneo d'Elogis Mutuos, encara que fesset tres anys que no m' han vist, li diré lo dit de la elecció de càrrechs. ¡No faltava més! Conté ab la meua presència y ab lo meu vot lo dit de la elecció de Junta directiva.

Comiat D. Melchor de la Campaña, després de cal abressarme y com a pipa squilotearme ab los seus acotumats elogis, se retirá, quedantme lo content de no tenir al davant aquella figura, barreja de decorativa y especuladora.

Lo die de la elecció vaig assistir a la sessió consabuda, sent votat D. Melchor per President. Desseguida, ab un to imitent ester emocionat de reconeixement, pronunciá una cosa que m' diuben los sabis un discurs. Total, unas quantes frases retombants y extravagants, sempre iguals en tals casos. Va assegurar que l' Ateneo entraria en una vida de treball y de prosperitat. Que estava disposat a fer grans sacrificis per la bona meixa de la societat. En aquell moment un mosquet en forma de canyerie me deya a la orella: «D. Melchor no ha pagat fa tres mesos los rubios del Ateneo.» No va estranyarme.

Després, lo seyor de la Campaña continuá d'ixant: «No vull perdre temps y per tant sense esperar a una nova sessió, vuy proposo ab carácter de urgencia, signa nombra socie honoraria lo Excm. Sr. Gobernador civil; lo Excm. seyor Capità general, lo Excm. é Ilm. Sr. Rector de la Universitat, ¡rival en ceremonias é en Rius y Tauler! y l' Comendant de municipals.» «¡Jo, seyors, investit ab lo honoré càrrech de President del famós y considerat Ateneo d'Elogis Mutuos y representant de vosaltres, tots dignísimos, seré lo portador dels títols de socie honorari a ditas excelencies é il·lustrísimas.» Un llarch y entusiasta aplauso resonó en lo saló diposit de tanta cervella embotat per tanta ciencia y de llengua tan eloqüenta com la del seu President.

Als pòchs dies de dita sessió m' trobo a D. Melchor tot atragat, no tan melós com quan va visitar-me, pro sens haver deixat per aixó son lo habitual d' adulador.

—Ahoit va, ahoit va, Sr. de la Campaña, tan agitat!

—Al negociat de Foment, tinch allí unas assumptes que arrotjar...

—Que pot ser es transmissióista vosté?

—Que vol que li digui; negocia. Lo cert es que fa dos anys que estich marxant y creguim ¡que n' hi fet de pesos y que n' hi tocat de ressorts pera conseguir l'una

resolució favorable! Es qüestió la meua de molta millera de dures.

—Nada, que tot li vagi be, D. Melchor. Varem despedirnos y jo rient vaig dirme: «Ja entench la famosa proposta de socie honoraria y l' empenyo de D. Melchor de la Campaña quan ell se deya:—Vull ser President.»

Figuras 5 Setembre de 1890.

Molt seyor meu! L'arribada d' en Martines Campes a aquesta liberal ciutat ha sigut una demostració de las pocas simpatias que conta dit personatje entre la amurdaçada.

La canciació estabent concorreuda, lo que heguera fet suposar a algú que no estava ningú coneixement del noble carácter amurdaç, que ningú era capés de lliurar de sentirse una xitlada al capità general; mes com es de creuer, res d' aixó va succedir, baixá l' home del vagó, saludá al poble, lo qui obrá molt santament no contentant, y si ho no va sentir ve sol xitlet de moment, tanpoch va sentir una palmada.

Quina diferència, seyor Director, d' aquesta rebuda, a la que s' feu a n' en Blasco! Benquets, serenatas, obsequis per tots cantons, mentres que aquest, si ha volgut sentir música ha tingut de ser la de regiment y... diguin lo que vulguen, me sembla que aixó no fa guerrero.

Per aquí m' diu que no s' ha quedat pas massa content; ho crech y... hasta me n' alegro.

Dispost de son company en idees

AMADOR

Alcover 8 Setembre de 1890.

Amich Director: Lo dia de la festa acuden a la ermita del seu Remy moltes personas forasteres, en particular de Reus, mentres que ja corria l' rebombori que un tal D. Ramon Fosal, ex-diputat a Cortes, coxejava una missa cantada y a més feya regalo d' una aranya.

Com de dit seyor no s' pot esperar cal be cosa bona, al passar per allí m' he enterat de dita ofensa, la que m' ha prescut un bunyol y sobre tot los noeus de la corda que feren per lligarla. Hi ha qui diu que va ferli lo llançer del poble, conegut per Lo Remedios.

Ara pregunto jo: ¿dém s' explica que un home se figi en aquestas montanyas contrariet després del ja difunt seu pare y no preatons sent lo desercer de la majoria de la població? Si vol passar plassa de catòlich, per mi es hipocresia; lo que pot passar plassa, es de poca... ci-gonya.

ADONY TAR

¡QUE S' HA DE FER, POBRE GENT!

Ahí en Pau era un perdut, no tenía abont caure mort avuy té al fanch un tresor y es de tota molt ben rebut. Ningú saber ha volgut de tal cambi lo motiu, mes si heig de dir lo que diu qui per mentir no s' descolia, es un loch que n' diuben Falsa s' ha fer rich tant de repent. Qui ho entent qui no ho entent ¡que s' ha de fer, pobre gent!

En Roch era un seyor rich, pero tan senoble y roch, que l' deixaban sense succh un amich y un altre amich. Ara s' troba sense abrich y té que menjar pa sech pug tot li diuben ¡te l' dech! Com s' ilgan favor dignísimos y no obstant de passar genavio de l' amicitat content. Qui ho entent qui no ho entent ¡que s' ha de fer, pobre gent!

Si n' ha tingut la Paula de xitots per tot arrau en Pera, l' Anton, l' Andreu y en Bernat li han fet l' allet; mes ella sempre coqueta é tots ha donat carbassa, pero com que tot se passa tingué que casarse si li ab un vell brut y mosquí tan gelós que res consent.

Qui ho entent qui no ho entent ¡que s' ha de fer, pobre gent!

Setas anys feya que la Paula anava per mal camí, sabent ella més llei que no aquella que ven a F auja; mes com qu' es molt gata-maula, un presentia per donzella ha cregut, casente ab ella, casente ab una veula, sent aixis que al Hospital hi ha qui encara se n' ressent.

Qui ho entent qui no ho entent ¡que s' ha de fer, pobre gent!

D. Sever no sab escriure ni sinqueure confós, pero com que sab dir: Si, ¡a sab prou per poquer viure; per més que s' clavín a riure

ara l' han fet concejal y en tot assumpto esencial ¡may dirich com se n' ix! i la com los consils de guix diu que si lo cap movent. Qui ho entent qui no ho entent ¡que s' ha de fer, pobre gent!

Perque canta la virrat y pulias tira a tot dret, més de un vil a se n' Pepet excessario ha tinent. Mes ell, que va sempre armat de la ploma, no té por del miserable y traydor com n' busca cara a cara y del policem s' ampara per ferlo impunement. Qui ho entent qui no ho entent ¡que s' ha de fer, pobre gent!

PAU DE LA LATA

Aquell anomenat Ateneo Obrero en lo qual tenen influencia decisiva ls vaporosos, ha nombra socie honorari al actual governador civil de aquesta provincia.

Suposo que será en agrañment a las garrotadas y als atropells comesos al passeig de Colón y Rambla durant la darrera huelga.

Los autors del nomenclament serán de la pasta de certas prostitutas, que com més las hi pega lo seu querido més se l' estiman.

Sols la prostitució pot produhir tals aberracions.

EP

En un sueto d' aquells que respiran adulació y raterisme per tots quatre costats, donava El Noticiero Universal un d' aquests dias una noticia estúpida. Escoltin:

Una ilustre y dignísimas persona, per encàrrech del encara més ilustre y digne ministre de la Gobernació, s' acostó a no menos dignísimos il·lustrísimos y excelentísimos seyors governador de la provincia lo pundonorosísimos seyors González Solesio, inasuntant que l' dignísimos govern de la molt gloriosísimas Espanya pensava recompensar los imponderabilísimos serveys durant la passada huelga del eminentísimos emental governador, nombrantlo cabillerísimos de la ambiciósísimas creu de Isabel la catòlicuísimas ó be donantli un títol nobilísimos, com per exemple duch de la Garrotadísimas en lo passeig colonísimos.

Enterat de la elevadísima missiva l' excelentísimos seyor governadorísimos, contestá dignísimosament que sos eminentísimos serveys estavan ja recompensadísimos ab la delicadísima missió que l' altre elevadíssimos personatje li portava, per quan per ella quedava aprobadísimas sa conducta y recomandadísimos sos especialísimos procediments de contundentísimas manera aplicadísimos.

Brillantísimos, per lo qual lo govern peremirá merceduísimosament los serveys incomparabilísimos de tan extraordinaria y distingidísimas autoritat.

Fins aquí l' periódich noticier. Ara nosaltres no podem continuar, perque tanta dursura y melicitat nos ha produhit ascos.

EP

Fent lo gatamaula del modo que ells saben, se despenjaren l' altre dia un parell de representants de las Tres Clases de Vapor ab un remitent a El Diluvio, queixante de que la comissió de socorros als obrers parats de Manresa encobecés la suscripció d'ihent a favor de las victimas dels representants de las Tres Clases de Vapor.

Mes no anaren a Roma per la penitencia, perque la aludida comissió contestá en un altre remitent d'ihentes que ls sostindriant cara a cara en reunió pública que feyan la causa dels burguesos y de las autoritats y que feyan victimas obreras, tirantlos de pas una tal indirecta sobre La Tramontana y la agresió miserable de que son director fou objecte estant malalt, que n' hi havia per fer caure la cara a trossos.

Y saben qué tornaren a contestar los vaporosos? Donchs que La Tramontana no la concejian ¡eh, qué pillos!, que no tenían pera qué convocar cap reunió pública ¡ja ho crech que no, tenintlos de tirar en cara sas milifias! y

que per las qüestions de delictes están los tribunals de justicia (y probas d' aixó, la fugida de la Xata Petita).

Y no fem cap més comentari nosatres, perquè ja tots los obrers d' un xich de seny los han fet de sobras.

La Campana de Gracia ha tingut de plegar veias avergonyida dels resultats de la subscripció demanant caritat pels obrers sense feyna, però entragant las cantitats als representants vaporoosos.

Després de prop de tres mesos de bregar, y posanthi ella deu pessetas, ha recullit en conjunt uns onze duros.

Y ab tal motiu El Obrero, aquest desitj de periódich que tan be dehonra son nom, li clava a La Campana un cop de bombo la setmana passada, que n' hi ha pera ler caure de cul al menos aprensiu.

Quin ambo més digne los que cobran dels obrers pera enganyarlos y 'ls que 's tractan de lladres si 's decharen en huejal!

Al fi ja ha desocupat la Comissió técnica del submari Peral, donent a lliam un informe pel qual resulta que 'l nou invent es una especie de Destructor d' aqüells que quedan destruhits per un cop de cua de llobarro.

Lo únic que en tot aquest negoci resulta notable, es lo valor dels tripulants del Peral, casi sempre exposats a tindre per ninxo 'l barco y quedar enterrats en vida sota l' aygua, lo qual per si sol ja constitueix un adelanto... en la higiene dels cementiris.

¡Ves ara abont posarem tot aquell entusiasme patriótic que per poch nos fa anar a conquistar la lluna per mar!

A Portugal la monarchía democrática está ballant la galop, que es sempre la darrera pesa del programa, no faltantli ja més que tocar... lo dor pera acabar la funció dinástica.

La orquesta está a càrrec dels inglesos, y 'l públich demana cambi d' espectacle.

La cosa promet convertirse en rosari de la aurora.

Y si plouhen bolets, després de la tempestat vindrá la neteja.

Havém rebut varias cartas de Figueras, además de la que publicuém en son lloch d' aquest número, sobre la estada de Martínez Campos en aquella liberalissima ciutat, y todas nos diuhén que ja no fredor ha sigut lo ab que 's figuerenchs han rebut al héroe de Sagunto, sino que també s' ha sentit alguna ocasió canovera, vulgo xiulet, pels carrers abont passava 'l general, que may deixá allí la escolta.

Ben mirat, ja que 's xiula a Cánovas pera haver pujat al poder los conservadors, també hi ha rabó de xiular a Martínez Campos.

Quan menos per la part activa que va pendre en la pujada dels canovins.

Lo papa dels católics fa dias que está preprant una enciclica sobre la qüestió social.

Y com en ella deurá tractar de fer la felicitat dels obrers per medi d' oracions y dejunis, y de recomenar la caritat als richs y sobre tot la paciència als pobres, los heretjes proletaris ja començan a riure abans de pogueu llegir lo document papal.

Aixó de la paciència als pobres, nosaltres trobém que está molt be en boca del papa de Roma.

El l' fet fet vot de pobresa, lo qual vol dir que també es un pobre, per més que té un perell de sandalias que a cada una hi ha 20 topecs, 80 perlas, 40 amatistas, 60 rubis y 200 brillants, y quin cost total no baixa de 50.000 duros.

Tots los pobres que tingun un parell d' espadanyas d' aquesta conformitat, be poden pendres ab paciència aixó de la qüestió social, perquè vaja, portant en últim cas a treure tacar una sandalia, ja está 'l conflicte resolt.

Per aixó lo pobre papa, gulantse per la seva pobresa, recomana paciència als demás pobres, que tocats del peccat poden contestarli:

—Si no 'm regales un dels teus sabatots, no 't crech.

Ab escándol de tothom que conserva un resto de sentit comú, s' ha vist aquestos dias com lo diari de Madrid El País, orgue autorinat del re-

volucionari de pega Ruiz Zorrilla, atacava als fusionistas y alabava als conservadors.

Home, lo primer, corrent.

Pero lo segon no pot anar ni en broma. Mes a tals cosas nos tenen ja acostumats los polítics, que lo més totos es l' estranyarse de res de lo que fassin.

La política es un joch en lo qual may guanyis qui sols empla la bona fe.

Atacat sens dubte de gelosia pels aplausos inmerescut tributat a Sagasta, lo Sr. Cánovas també s' ha posat a viatjar portant la sombra protectora de las fallidias de las altas instituciones, per veure si recullia ovacions.

Y efectivament.

A Victoria van xiularlo y apedregarlo, a Madrid van cridarli 'maera' a Bilbao va tindre de fugir d' escapada y a tot arreu ha passat las tretze enguinas y mitja, sens ni valerli la sombra protectora que 'l amparava.

¡Pobre monstre, quin modo de sortirli 'l tret per la calata!

Lo monstre de las edats presents, que diuhén a son jefe los conservadors, contan que está abatut y desalentat per las xiuladas que per tot arreu reb.

Aixó ray, home. ¡Vol veures aplaudir! Deixi lo govern y vagessin a casa a cuidar de la dona y las gallinas.

Ja veurá com, fentho aixís, per més que semblí mentida, tots los espanyols que no menjan del tros l' aplaudiran.

TRAYTO GAXARRÉ.—Ja havém acabat per ara de sentir en aquest teatro Gli amants di Teruel, la gran obra de Benito, que ara s' está arreglant al espanyol pera que la executi los cantadors de servaula. La Carmen també ha plegat veias, y ab ella la apiludida Italia Giorgio. Mes com ja venim, no vol desatrasos sense música fe Bizet, a Carmen recompena La bella Jermolida di Perich, de la que 's parlarém en lo número próxim.

TIVOLI.—Continúa en aquest teatro. El chaireo Blanco asient lo nostre pa de cada nit, y dibués de nit, porque en las funciones diurnas, com son los conciertos matutinals, ja es altra cosa, haventhi allí variació y bon gust.

CINCO ESCUENAS.—Per ara Luchas de anticorredo mentira preparan una nova pantomima pera rellevar a la ja massa vista Matyppa.

ELBORADO.—Lo teatro del señor Alcalde mayor es un foco d' infección artística, sobresortint lo batallas dramocómicas y tot lo dolent de Madrid. Será precís enviar aquesta subterfugió al Hospital.

FRANCÉS.—Lafleur, lo gran actor italià, contineix constant sas sortidas per dats continous. Tanti ella com lo Sr. Andó, estigueren admirables en Una visita di notte, de Dumas, y totho feya riure de gust en Scruolina, donant probas de que tan valen per la comedia com pel lo drama, per lo tragich com per lo comich. En La Dama de las Cameritas ja no pot ferarli més. En Pamela ha demostrat no valer meno. En fi, que allí es 'l art dramático de debó. Lo teatro petit pera tanta com volen admirar varietaders artístas.

LAMPOLA G.

MENUDALLAS

Ha venit que no hi ha cosa que no traga una regina... per' ab'hi al ferre un peu me van clavá una pallissa.

Igal que la violenta y l' amagat té de tothom, y la trist, no ho estranyat ja en més lletja que un burot!

És molt ben educada y per lo que que n' es, demostrea que tanta teua modor com una granota púa.

J. VIGANES

La qüestió del convent de La Penxa d' aquesta ciutat, ha acabat en punxa com corresponia, acreditantse una vegada més la impunitat de que gosan aquestas casas pera cometre 'l delict de seqüestrar personas sempre que 's dona la religiosa gana.

Lo jutjat prengué cartas en l' assumpto y

gracias a que la pressa tingué valor pera arros-trar tot lo que convingués pera obtenir la llibertat, logrâ que la deixessin sortir, després de decretarho la justicia, pero sense que de cap modo 's pensés en castigar aquestos lets penats per la llei... si no 's cometen gent d' hábit.

Y lo més salat del cas es lo frencure ab que 'n periódichs genuinament religiosos—los carlines—asseguravan que la tancada estava allí molt contenta, quan precisament sola desitjava sortir, conforme ha corroborat tan bon punt s' ha vist lliure de las piadosas grasas dels negociants de la devoció.

Aquesta vegada no ha passat la dels clerics-ruchs, pero comé preveure que sense la presió del públich y de la premsa avançada los estafocenciencias n' haurien sortit ab la seva com cast sempre.

Convé, donchs, al poble vigilar, pera ferse la justicia sempre que qui pot y deu no la faan.

Mossen Merengués, de Cornudella, se posá fet un cohet porque sentí que entre dos joves parlavan de posarse un merengue a la boca, arribant a maltractars pitjor que si fessin de majoedons ó de sagristans.

Home, home; val més que 's cuidi de no errar en la seva feyna, com va fer 'l altre dia al mitj d' una missa movent rabons a la música y quedant suspés la funció ab escándol de tota la burreria llanuda que 'l voltava.

Prop d' Irón s' ha penjat un trancés tan católic, que portava una escapularis al coll, uns rosaris a la cintura, un libre d' anar a missa a la píttera y trenta duros a la butaca ab una carte disposant que aquella diners se gastessin en misas per la seva ánima.

Mais negads com d' aquestos no se 'n penjan trenta mil cada Jia... dirán los capellans.

Y per mi amen, y ellis darrers.

A Fransa, y en lo poble de Arras, han enzi-quere los tribunals a un tal mossen Pere Tabouriche, que en sols quatre dias que s' estava allí havia ja abusat deshonestament de set noyas de deu a quinze anys.

¡Bona entrada de boch d' ánimas! Si s' arriba a estar un any al poble... ¡no queda dona pera contarho!

¡Ah! al detindrel los gendarmes, va senyarse piadosament com pera volguerse deslliurar de malos tentacions.

Com aquestos carrabiners místichs son capsons de tot!

ESPUERNAS ANTI-CLERICALS

Los capellans y frares multiplican la societat y... Ati-denzar las familias.

Moltes bestias van a confessar no més pel gust de... perjar del seu manament.

En los confesionario se traman las conspiraciones contra... la pobrer merita.

Lo confesio-nari es un perill obert a la virtut. Los capellans predician la virtut y... practican la crispala.

Desconfián d' aquells homes que 's vesteixen pel cap com las donas.

J. SARDI M.

KARADA

Animal es ma primera, prima y segun per medir y que ho varen estovar com de tres anys orero. La gent que se ferra prima, sol tenir a lo total, porque n' es un animal molt cantada y que s' estima.

V. FRANCÉS

GEROGLÍFICH AL I D I R L O S A B M A R S G R E I Q I E R D I

A. GIBERT

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL ÚNICO PASAD

Karada - Ca 10-11. No. 124 Amador, Bando de la Gobernación, 4, Barcelona.

CARRERA D' OBSTACLES PEL OBRER

Si vol la recompensa del treball
 perquè ab ell sos debers ja porta a coll,
 los privilegis li dirán—¡Avall!—
 posantli en son camí los mals a doll.